

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/111/2018
Identifikačné číslo spisu:	1112225648
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1112225648.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne KOMVáK - Vodárne a kanalizácie mesta Komárna, a.s., so sídlom v Komárne, E. B. Lukáča č. 25, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká č. 5, Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Úrad pre verejné obstarávanie, s o sídlom v Bratislave, Ružová dolina č. 10, P.O.BOX 98, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19 C 71/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. júna 2017 sp. zn. 6 Co 593/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 31. januára 2014 č. k. 19 C 71/2012-409 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 24 496,27 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % p. a. od 7. augusta 2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňa si v tomto súdnom konaní uplatňovala náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku vydania nezákonných rozhodnutí žalovanej. Súd prvej inštancie v časti uplatnenej škody vo výške 571,86 € a 77,28 € predstavujúcej vyčíslenú hodnotu úkonu právnej služby - prevzatie a príprava vecí, za obe správne konania neuznal a v tejto časti žalobu na náhradu škody zamietol. Následne v časti uplatnených nárokov za správne konania 406-SK1/6000/06/2007 a 406-SK2/6000/06/2007 súd prvej inštancie ustálil výšku škody spočívajúcu v účelnom vynaložení trov konania, ktoré vznikli žalobkyni vo vyššie uvedených konaniach na sumu 3 220,46 €. Úkony právnej služby označené v žalobe považoval za súladné s vyhláškou číslo 655/2004 Z.z. Pokiaľ išlo o škodu vo forme ušlého zisku vo výške 20 878,17 € súd prvej inštancie aj tento nárok považoval za dôvodný, keďže žalobkyni bolo v dôsledku vydania nezákonného rozhodnutia znemožnené disponovať s peňažnými prostriedkami vo výške 2 152 613 SK (suma uloženej pokuty v správnom konaní 406-SK1/6000/06/2007) podľa svojich aktuálnych podnikateľských potrieb a plánov v dobe od 8. decembra 2008 do 14. júla 2011, t. j. 948 kalendárnych dní. Pokiaľ išlo o výšku ušlého zisku, súd prvej inštancie sa stotožnil s metodikou jeho určenia v zmysle

znaleckého posudku predloženého žalobkyňou, na úrovni 11,25 % vychádzajúc z výšky úrokov z omeškania v zmysle § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. Mal za to, že v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu škody vznikol žalobkyni aj nárok na náhradu nákladov za vypracovaný znalecký posudok v zmysle vyúčtovania vypracovaného súdnym znalcom vo výške 397,64 €, ktorú výšku súd považoval za obvyklú výšku odmeny za vypracovanie znaleckého posudku takéhoto charakteru. Súd prvej inštancie tak priznal žalobkyni majetkovú škodu v celkovej výške 24 496,27 €, pozostávajúcu zo sumy 3 220,46 € - uhradené trovy právneho zastúpenia v správnych konaniach, zo sumy 397,64 € - náklady za vypracovaný znalecký posudok a zo sumy 20 878,17 € - ušlý zisk. V časti uplatnenej nemajetkovej ujmy žalobu zamietol, keďže nemal preukázanú jej existenciu. Priznané príslušenstvo (úroky z omeškania) súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. O trovách rozhodol podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016; ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) v poradí prvým rozsudkom z 23. júna 2014 sp. zn. 6 Co 199/2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti, ktorou bola žaloba týkajúca sa náhrady nemajetkovej ujmy zamietnutá, potvrdil a v časti, ktorou súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 24 496,24 € s príslušenstvom a v časti, ktorou zamietol žalobu, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na dovolanie žalobkyne uznesením z 30. septembra 2015 sp. zn. 2 Cdo 433/2014 zrušil vyššie uvedený rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil zamietajúcu časť rozsudku okresného súdu vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy a vo výroku, v ktorom zrušil rozsudok okresného súdu vo vyhovujúcej a zamietajúcej časti vo vzťahu k náhrade škody za vynaložené trovy právneho zastúpenia a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. V prevyšujúcej časti dovolanie odmietol. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že odvolací súd vo vzťahu k uplatnenej nemajetkovej ujme nárok žalobkyne posúdil aj podľa ustanovenia § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka, avšak bez toho, aby postupom podľa § 213 ods. 2 O.s.p. vyzval účastníkov, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Odvolací súd tak účastníkom nevytvoril procesnú možnosť vyjadriť sa k aplikácii uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka, a preto jeho procesný postup vykazoval podľa názoru dovolacieho súdu vady konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Z tohto dôvodu dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcej časti podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie. Zároveň odvolací súd aj v časti uplatneného nároku na náhradu škody za vynaložené trovy právneho zastúpenia nárok žalobkyne posúdil aj podľa ustanovenia § 18 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pričom odvolací súd opätovne nedodrжал postup podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a nevyzval účastníkov, aby sa k jeho možnému použitiu vyjadrili. Dovolací súd mal za to, že tento postup odvolacieho súdu vykazoval vady konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. V ďalšom dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že sa vo svojom rozhodnutí úplne opomenul zaoberať dôvodmi zrušenia časti zamietajúceho výroku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu škody vo výške 3 307,18 € (zamietnutý nárok na náhradu škody za trovy vo výške 3 956,32 € - odôvodnené zrušenie zamietajúceho výroku v peňažnom vyjadrení 649,14 €). Preto bol podľa názoru dovolacieho súdu v tejto časti rozsudok odvolacieho súdu nepresvedčivý, právne nedostatočne vyargumentovaný a nepreskúmateľný. Dovolanie žalobkyne smerujúce proti výroku odvolacieho súdu, ktorým tento zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalovanú zaviazal na náhradu ušlého zisku vo výške 20 878,17 € a na náhradu škody (nákladov) za vypracovaný znalecký posudok vo výške 397,64 €, dovolací súd odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p., v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

4. Odvolací súd po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu na odvolanie žalobkyne aj žalovanej v poradí druhým rozsudkom z 21. júna 2017 sp. zn. 6 Co 593/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku, ktorým bola žaloba ohľadne náhrady nemajetkovej ujmy zamietnutá. Vo výroku priznanej náhrady škody vo výške 24 496,27 € s príslušenstvom a v zamietajúcej časti náhrady škody rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd v zmysle usmernenia dovolacieho súdu s poukazom na § 213 ods. 2 O.s.p. vyzval obe strany sporu, aby sa písomne vyjadrili k novej aplikácii § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 €, ako i k novej aplikácii § 18 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pokiaľ ide o určenie výšky škody v podobe vynaložených trov právneho zastúpenia vo výške 7 176,78 €. Uviedol, že súd prvej inštancie správne

posúdil nárok žalobkyne ako nárok na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť nezákonnými rozhodnutiami orgánu verejnej moci, na ktorý treba aplikovať ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) a správne sa vysporiadal aj s otázkou vecnej pasívnej legitímácie žalovanej. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovanej, že základom pre výpočet výšky trov právneho zastúpenia v oboch správnych konaniach mala byť 1/13 výpočtového základu (§ 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. účinné v čase vykonania úkonu právnej pomoci). Predmetom správnych konaní bolo posudzovanie porušenia zákona o verejnom obstarávaní, za ktoré síce bolo možné uložiť pokutu, avšak počas vykonávania úkonov právnej služby nebolo podľa odvolacieho súdu zrejmé, či bude alebo nebude pokuta uložená, a ak áno, v akej výške. Nebolo teda možné postupovať podľa § 10 ods. 2 vyhlášky číslo 655/2004 Z.z., keďže pri začatí poskytovania právnej služby nebolo možné určiť výšku peňažného plnenia (pokuty), ktorej sa právna služba týkala. Vzhľadom na to, mal súd prvej inštancie pri výpočte trov právneho zastúpenia v správnych konaniach (resp. pri určovaní výšky škody) vychádzať z toho, že hodnotu veci nebolo možné vyjadriť v peniazoch a preto mal základnú sadzbu tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby určiť vo výške 1/13 výpočtového základu (iba takéto vyčíslenie zodpovedá vyhláške č. 655/2004 Z.z.). Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie mal takto postupovať napriek tomu, že medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva o poskytnutí právnych služieb, z obsahu ktorej vyplývalo právo advokáta na odmenu vo výške 10 000 Sk za 1 úkon právnej pomoci bez ohľadu na hodnotu sporu (tzv. tarifná odmena dohodnutá inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny - § 2 ods. 1 písm. d/ vyhlášky). Poukázal na skutočnosť, že účelom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci je odškodniť poškodeného aj na trovách, ktoré vynaložil v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, avšak toto odškodnenie možno priznať len za trovy právneho zastúpenia v takej výške, ktorá zodpovedá výpočtu, ktorý je v súlade s vyhláškou číslo 655/2004 Z.z. (§ 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.). Ďalej odvolací súd uviedol, že na druhej strane je dôvodné odvolanie žalobkyne v tom, že jej mal súd prvej inštancie priznať náhradu škody vo výške vynaložených trov právneho zastúpenia aj za úkon právnej pomoci „príprava a prevzatie vecí“, a to za obe správne konania. Následne poukázal na skutočnosť, že dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne smerujúce voči výroku v poradí prvého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým tento zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalovanú zaviazal na náhradu ušlého zisku vo výške 20 878,17 € a na náhradu škody (nákladov) za vypracovaný znalecký posudok vo výške 397,64 €. Rozhodnutie odvolacieho súdu z 23. júna 2014 sp. zn. 6 Co 199/2014 tak v týchto svojich zrušujúcich výrokoch zostalo právoplatné, a preto pokiaľ ide o dôvody v ňom uvedené, odvolací súd na ne poukázal. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) napadnutý rozsudok v časti, ktorou bola žaloba ohľadne nemajetkovej ujmy zamietnutá. V časti, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 24 496,27 € s prísl. z titulu náhrady škody a v zamietajúcej časti náhrady škody, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), v ktorom navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu z 21. júna 2017 sp. zn. 6 Co 593/2015 zrušil v celom rozsahu. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP. Poukázala na odôvodnenie zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu, v ktorom bola odvolaciemu súdu uložená povinnosť vyzvať strany sporu s poukazom na § 213 ods. 2 O.s.p., aby sa vyjadrili k novej aplikácii ustanovenia § 19 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy, ako i novej aplikácii ustanovenia § 18 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pokiaľ ide o určenie výšky škody v podobe vynaložených trov právneho zastúpenia. Vádu konania videla v tom, že na uvedenú výzvu odvolacieho súdu v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. reagovala a žiadala ho, aby jej spätne v odpovedi uviedol jeho právne úvahy, ktoré má aplikovať vo svojom nadchádzajúcom rozhodnutí s tým, aby sa k takejto aplikácii mohla účinne do vydania rozhodnutia vyjadriť. Na žiadnu z jej výziev však odvolací súd nereagoval, a teda mala za to, že nerešpektoval právny názor dovolacieho súdu. Z uvedeného dôvodu mala za to, že jej bola zo strany krajského súdu poskytnutá len iluzórna možnosť na zaujatie stanoviska, ktorá vyznie len ako základné splnenie si procesnej povinnosti. Do úvahy podľa jej tvrdenia prichádza niekoľko možností aplikácie právnej normy. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto označila za prekvapivé a arbitrárne.

6. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne

správne a teda nie sú dané dôvody dovolania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť ňou podaného dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k procesnej vade, ktorú namietala dovolateľka. Mal pri tom na zreteli, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jeho právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami [viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03].

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pritom nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v procesnom postupe súdu, zakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Z tohto ustanovenia zreteľne vyplýva, že zákon priznáva relevanciu iba tým procesným pochybeniam súdu, intenzita ktorých opodstatňuje záver, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu bolo účastníkovi konania znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv „v takej miere“, že došlo (až) k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017). Dovolací súd pripomína, že aj podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) nesprávne právne posúdenie, na ktorom spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017,

IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

13. Dovolateľka porušenie práva na spravodlivý proces videla v tom, že odvolací súd si nesplnil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 213 ods. 2 O.s.p., a to vo vzťahu k obom výrokom napadnutého rozsudku. Rozhodnutie krajského súdu preto považovala za arbitrárne a prekvapivé.

14. Najvyšší súd v zmysle uvedeného uvádza, že dovolateľka podala dovolanie proti celému rozsudku odvolacieho súdu, teda aj proti potvrdzujúcemu aj proti zrušujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu. Avšak dovolací súd musel predmetné dovolanie posúdiť voči každému z týchto výrokov osobitne, pretože prvým výrokom bol potvrdený výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade nemajetkovej ujmy a druhým výrokom, a to vo výroku priznanej škody vo výške 24 496,77 € s príslušenstvom a v zamietajúcej časti náhrady škody, bola vec zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. V dovolaní smerujúcom proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu žalobkyňa poukázala na nedodržanie § 213 ods. 2 O.s.p. vo vzťahu k aplikácii § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka tým, že odvolací súd nereagoval na jej viacnásobné žiadosti o uvedenie jeho právnych úvah, ktoré bude aplikovať vo svojom rozhodnutí. Ignorovanie týchto žiadostí zo strany odvolacieho súdu znemožnilo žalobkyni podľa jej tvrdenia právo účinne sa vyjadriť k aplikácii právnych noriem odvolacím súdom, a tým považuje toto rozhodnutie za prekvapivé. Dovolací súd s a v tejto súvislosti nestotožňuje s námietkou dovolateľky týkajúcou sa prekvapivosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, pretože o prekvapivé rozhodnutie ide vtedy, keď odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, avšak za súčasného splnenia podmienky, že k týmto odlišným záverom odvolacieho súdu nemala strana sporu (účastník konania) možnosť vyjadriť sa, právne argumentovať, prípadne predložiť dôkazy, čo nie je tento prípad. Dovolací súd poukazuje na to, že odvolací súd v zmysle usmernenia vyjadreného v jeho zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu s poukazom na § 213 ods. 2 O.s.p. vyzval obe strany sporu, aby sa písomne vyjadrili k novej aplikácii § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 €. Žalovaná aj žalobkyňa sa v tomto smere vyjadrili (viď č. I. 553 a nasl. spisu a č. I. 556 a nasl. spisu) a ich vyjadrenia boli doručené aj protistranám (viď č. I. 560 a č. I. 584 spisu). Z uvedeného je tak zrejmé, že odvolací súd nerozhodol prekvapivo, bez toho, aby taká možnosť rozhodnutia nebola z obsahu spisu pred vydaním dovolaním napadnutého rozhodnutia zrejmá. Odvolací súd si správne splnil povinnosť v zmysle usmernenia dovolacieho súdu. Odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 213 ods. 2 O.s.p. vyzval obe strany sporu, aby sa písomne vyjadrili k novej aplikácii ustanovenia § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 €, preto je námietka žalobkyne v tejto časti nedôvodná. Dovolací súd zdôrazňuje, že napriek poučeniu odvolacieho súdu o novej aplikácii § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka, odvolací súd daný nárok posúdil tak, ako to učinil súd prvej inštancie, t. j. podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

16. V súvislosti s namietanou arbitrárnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd akcentuje, že samotná skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne smerujúce proti prvému výroku napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nie je v zmysle § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol konštatujúc, že v preskúmvanej veci nedošlo postupom odvolacieho súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Žalobkyňa dovolaním napadla aj druhý výrok rozsudku odvolacieho súdu majúci charakter uznesenia, týkajúci sa priznanej náhrady škody vo výške 24 496,27 € s príslušenstvom a zamietajúcej náhrady škody, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie namietajúc vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP ako i novej aplikácie ustanovenia § 18 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pokiaľ ide o určenie výšky škody v podobe vynaložených trov právneho zastúpenia.

19. Ako bolo už vyššie uvedené v zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP.

20. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Vecou samou treba rozumieť predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe a o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté, pričom súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom (§ 212 ods. 1 CSP). Rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je také rozhodnutie, po vydaní ktorého sa vec s konečnou platnosťou ukončí; súd už ďalej vo veci samej nekoná a nerozhoduje. Ak preto dovolateľ vyvodzuje prípustnosť (a súčasne dôvodnosť) dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd musí najskôr posúdiť, či sa dovolaním napáda rozhodnutie vo veci samej, prípadne rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

21. Žalobkyňa dovolaním napadla zrušujúci výrok rozsudku, majúci povahu uznesenia, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého (kasačné, procesné) rozhodnutie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec v napadnutej časti právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje. Tento právny názor vyplýva aj z odbornej právnickej literatúry (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1353-1356).

22. V súvislosti s podaným dovolaním smerujúcim proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bola vec vrátená na ďalšie konanie treba uviesť, že občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo stanovisko publikované pod R 19/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku.“

23. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, resp. jeho druhému výroku, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

24. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolanie aj v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP, bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľkou namietanej procesnej nesprávnosti.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.